

PĚTKA

Školní časopis
pro žáky, rodiče a pedagogy

ZŠ Pětka
Vrchlického 22, Šumperk

1. dubna 2026 • ročník 2025 / 2026

číslo 7

Obsah aktuálního čísla

Dubnový úvodník	2
Duben – měsíc bláta, smíchu, mlád'at, tradic...	3
Kříž a prázdný hrob	6
15. březen 1939	8
Začalo to nabídkou, skončilo to výhrou	10
Lyžařský kurz 2. stupně	12
Sport art camp s prvky Aj	13
Hmyzí pohádky	14
Biologická olympiáda	15
Žáci učí žáky	16
Moravský zvoneček	17
Matematický klokan	18
Raketa z Pětky míří na Měsíc	19
Jak jednou budu vychovávat své děti	21

Redakce:

V. Horváthová, E. Macková,
K. Pokorná, N. Hrochová,
D. Chromíková, N. Urbanová,
L. Bližňák

Milí čtenáři,

duben je zvláštní měsíc. Někdy má člověk pocit, že si z nás dělá legraci. Ráno vyjde z domu v bundě, odpoledne se vrací v tričku a večer by si nejraději oblékl i čepici, kterou už dávno uklidil do skříně. Stačí se podívat z okna — jednou slunce svítí tak silně, že by člověk nejraději seděl venku na lavičce, a o hodinu později se přes oblohu převalí mraky, vítr zvedne prach a dešť bubnuje do parapetů. Duben totiž miluje extrém. Umí být slunečný i zamračený, teplý i studený — někdy všechno během jediného dne.

Ale duben není jen o počasí a mokrých botách a vlasech. Je to měsíc plný významných dnů, připomínek i drobných radostí. Hned na jeho začátku přichází Apríl — den, kdy se smí trochu žertovat. Den, kdy se ukazuje, že humor je někdy nejlepší způsob, jak zvládnout obyčejné starosti. Někdo někoho napálí drobným vtípkem, jiný se nechá nachytat — a pak se všichni společně zasmějí. A to je možná důležitější, než se na první pohled zdá. Smích totiž dokáže spojovat lidi stejně silně jako vážné okamžiky. Duben je ale i měsícem, kdy si připomínáme věci mnohem hlubší. Čekají nás Velikonoce — největší křesťanský svátek i oslava jara, tradic a někdy i poměrně dramatického běhání s pomlázkou.

První dubnový den patří také ptákům — slaví se Den ptactva. Možná si toho ani nevšimneme, ale právě v těchto dnech se vracejí ptáci z dalekých cest. Na stromech se objevují první hnízda a ranní ticho začíná vyplňovat zpěv, který byl ještě před pár týdny neslyšitelný.

Na začátku měsíce si připomínáme také Mezinárodní den dětské knihy. Den, který připomíná, že kniha není jen hromádka papíru. Je to brána do jiných světů — do minulosti, do fantazie, do míst, kam se člověk jinak nedostane. Kolik dobrodružství už začalo právě otevřením první stránky?

A ke konci dubna přichází Den Země — den, který nás nutí zastavit se a uvědomit si, že svět kolem nás není samozřejmost. Stromy, voda, vzduch — to všechno jsou věci, bez kterých by žádné jaro nebylo.

Dubnové číslo našeho časopisu proto není jen o jaru. Je o proměnách — těch v přírodě i těch v nás samotných. Je o tradicích, které přetrvaly celé generace. Je o historii, která nám připomíná, že svět se může změnit během jediného dne. A je také o obyčejných věcech, které dělají život zajímavým — o smíchu, o objevech, o malých radostech.

Možná si při čtení některého článku vzpomenete na vlastní zážitek. Na první jarní dešť, na velikonoční ráno, na chvíli, kdy jste poprvé slyšeli zpívat ptáky po dlouhé zimě. A možná si také uvědomíte, jak rychle se svět kolem nás mění — stejně jako dubnové počasí.

Ať už toto číslo čtete doma, ve škole nebo někde venku na lavičce pod stromem, přejeme vám jedině:

Ať je váš duben plný smíchu, objevů a dobrých nápadů.

Duben

Měsíc bláta, smíchu, mlád'at a podivuhodných tradic

Duben není žádný poslušný a uhlazený měsíc. Nemá jistotu července ani klid září. Je to měsíc, který se rád mění, překvapuje a občas si s námi pohrává.

Ráno se člověk brodí v blátě, odpoledne ho pálí a hřeje slunce a večer se z nebe snese studený déšť. Cesty jsou rozmoklé, zahrady úžasně voní hlínou a vzduch má zvláštní čerstvou chuť, jakou má jen jaro.

A právě v tom je kouzlo dubna. Je to měsíc, kdy se svět naplno probouzí — a někdy se probouzí dost hlučně. Stačí se zaposlouchat. Ptáci zpívají hlasitěji než kdy jindy. Na loukách se objevují první záplavy květů. A když se člověk dobře podívá, zjistí, že duben je také měsícem začátků nového života.

Apríl: den, kdy smích vládne

Hned první dubnový den patří jednomu z nejzvláštějších zvyků na světě — aprílu.

Den, kdy se smí žertovat.

Ale odkud se vlastně apríl vzal? Možná už ze starého Říma. Tam se koncem března slavily svátky zvané Hilaria. Samotné slovo znamená

„veselí“ nebo „radost“. Lidé se tehdy převlékali do masek, napodobovali své sousedy nebo dokonce významné osoby a dělali si ze sebe navzájem legraci. Byla to chvíle, kdy se svět na okamžik obrátil naruby. Vážní lidé se směli zesměšnit, pravidla se uvolnila a smích byl vítaným hostem.

Podobné slavnosti existovaly i jinde. V různých kulturách se lidé na jaře snažili rozesmát jeden druhého — možná proto, že po dlouhé zimě byl smích tím nejlepším znamením nového začátku.

Jedna z nejčastějších teorií říká, že apríl vznikl ve Francii v 16. století. Tehdy se Nový rok slavil na konci března a začátkem dubna. Když však král Karel IX. rozhodl, že se Nový rok přesune na 1. leden, někteří lidé se změnou nesouhlasili nebo o ní nevěděli. A tak dál slavili na jaře.

Ostatní si z nich začali dělat legraci. Posílali jim falešné pozvánky, drobné dárky nebo vzkazy — a tak vznikla tradice aprílových žertů. Ve Francii se dodnes říká „poisson d'avril“ — dubnová ryba, a dětem se někdy lepí papírové rybičky na záda, aniž by si toho všimly.

- pokračování na další straně...

Největší aprílové vtípky světa

Apríl není jen dětská zábava. Někdy se do něj zapojily i velké noviny nebo televize — a lidé jim uvěřili.

Například v roce 1957 vysílala britská televize BBC reportáž o švýcarských farmářích, kteří prý sklízeli špagety ze stromů. Kamera ukazovala ženy, jak „sbírají“ dlouhé nudle z větví. Mnoho diváků tomu uvěřilo — a dokonce volali do televize, jak si takový strom mohou vypěstovat doma.

V roce 1996 vydala americká společnost Taco Bell oznámení, že koupila slavný Liberty Bell — zvon svobody — a přejmenovala ho na „Taco Liberty Bell“. Lidé byli pobouřeni... dokud se neukázalo, že jde o aprílový žert.

Apríl tedy není jen o drobných vtípcích. Je to připomínka, že svět potřebuje humor — a že někdy je dobré nebrat všechno příliš vážně.

Duben: měsíc mláďat a nového života

Když se člověk vydá v dubnu do přírody, může zahlédnout něco, co v jiných měsících téměř neexistuje — první mláďata, i když hlavní čas je mláďatům vyhrazen až květnu.

Na loukách se objevují první jehňata, která se učí chodit po nejistých nohách. V lesích se rodí srnčata, jejichž skvrnitá srst splývá s okolím, aby je chránila před nebezpečím. Na dvorech se ozývá pípání kuřátek, na rybnících plavou první kachňata,

která se drží těsně za svou matkou. A není to náhoda.

Příroda si vybrala právě jaro jako čas narození mláďat. Je dostatek potravy, dny jsou delší a počasí mírnější. Šance na přežití je větší než v zimě.

Možná proto v lidech mláďata vyvolávají tak silné emoce. Jsou obrazem nového začátku — jsou křehká a zranitelná, potřebují ochranu.

Duben je měsíc, kdy se svět znovu učí být mladý.

Velikonoce: starší než naše paměť

Velikonoce nejsou jen křesťanským svátkem. Jsou mnohem starší než samotné kostely a kroniky. Už dávní lidé slavili příchod jara jako vítězství života nad zimou. Zima znamenala hlad, chlad a nejistotu. Jaro znamenalo naději — novou úrodu, nový život, nové začátky. Proto vznikly symboly, které používáme dodnes.

Vajíčko není jen ozdobou. Je obrazem zrození — uzavřeného světa, ve kterém roste nový život. Pomlázka není jen hra pro děti. Proutky z vrby — stromu, který rychle obrůstá — symbolizují sílu a mládí. Ženy tak jsou při pomlázce očišťovány, energetizovány, omlazovány. Beránek je symbolem nevinnosti a oběti. Dnes ho známe hlavně jako sladký moučník, ale kdysi měl a stále má pro věřícího člověka hluboký duchovní význam.

Velikonoce ve světě: tradice, které vás možná překvapí

Velikonoce se slaví téměř po celém světě — ale ne všude stejně.

Například v Norsku lidé o Velikonocích čtou detektivky. Dokonce i na krabicích od mléka vycházejí krátké kriminální příběhy. Tento zvyk vznikl ve 20. století — a stal se nečekanou tradicí.

Ve Finsku chodí děti převlečené za malé čarodějnice. Nosí barevné šátky a rozdávají malované větvičky. Připomíná to trochu Halloween — ale odehrává se to na jaře.

V Austrálii nenosí velikonoční vajíčka zajíček, ale bandikut — malé zvíře podobné kryse. Důvod je prostý: zajáci tam ničí přírodu, a tak lidé hledali jiný symbol.

V Řecku se o Velikonocích házejí z oken hliněné nádoby. Je to hlučné, dramatické — a podle tradice to přináší štěstí.

A v některých částech Španělska se konají velkolepé procese, při nichž lidé nesou těžké sochy a chodí ulicemi celé hodiny.

Každý národ slaví jinak — ale myšlenka zůstává stejná: jaro, nový život a naděje.

Podivuhodné velikonoční zajímavosti

Možná vás překvapí, že:

- největší velikonoční vejce na světě měřilo více než 10 metrů
- tradice čokoládových vajíček vznikla až v 19. století, kdy se začala vyrábět kvalitní čokoláda

- v některých zemích se pořádají závody v kutálení vajíček, kde vyhrává to, které se nerozbije

A možná ještě zajímavější je to, že mnohé tradice přežily stovky let — i když se svět kolem nich úplně změnil.

Proč má duben zvláštní sílu

Duben není jen měsíc přeháněk a mokrých bot. Když se člověk zastaví a podívá kolem sebe, zjistí, že je to měsíc plný života. Je to měsíc smíchu — díky aprílu. Je to měsíc prvních mláďat. Je to měsíc tradic — díky Velikonocům.

A především je to měsíc proměny. Z holých větví se stávají zelené stromy. Z tiché spící země se stávají kvetoucí louky. A z dlouhé zimy se naplno rodí jaro.

Je to měsíc, který nám každý rok připomíná jednu jednoduchou pravdu: Život se nikdy nezastaví. I když utichne a mizí — začne znovu.

Kříž a prázdný hrob: tajemství, které nepřestává dráždit lidskou mysl

Lehká filozoficko-duchovní úvaha

Na světě existují příběhy, které člověk vyslechne, pokývá hlavou — a zapomene. A pak jsou příběhy, které v člověku zůstanou hluboko jako tříška v prstu. Nedají se vytáhnout, chvílemi i bolí, nedají se umlčet a připomínají se. Příběh ukřižování a zmrtvýchvstání patří mezi ty druhé.

Je to příběh, který v sobě nese cosi znepokojivého. Není to líbezná legenda ani pohádka o vítězství dobra nad zlem v dětsky jednoduché podobě. Je to příběh o utrpení, o zradě, o lidské krutosti — ale také o naději, která se zdá být téměř přehnaně nemožná.

Kříž — to je obraz, který dnes vidáme na kostelích, na hřbitovech, na řetízcech na krku. Ale ve své době nebyl symbolem víry. Byl symbolem hanby, ponížení a smrti. Římský kříž nebyl ozdobou. Byl nástrojem mučení. Byl varováním pro každého, kdo by se chtěl vzepřít moci.

Ukřižování bylo veřejné. Lidé se chodili dívat. Smrt byla vystavena očím davu. Nebyla skrytá za zdmi nemocnic ani za zavřenými dveřmi. Byla viditelná, surová a neodvratitelná.

A právě v tom spočívá jedno z velkých tajemství tohoto příběhu — že z nástroje ponížení se stal symbol naděje.

Proč? Protože kříž není jen obraz utrpení. Je obrazem pravdy o člověku. O tom, jak snadno se člověk přidá k davu a přikývne. Jak snadno ukáže prstem. Jak snadno odsoudí.

Dav tehdy křičel: „Ukřižuj ho!“ A dnešní dav? Ten už nekřičí na náměstí. Křičí na sociálních sítích, v komentářích, v anonymitě obrazovek. Dav se nezměnil — jen si oblékl nové šaty.

Stačí jedna zpráva, jeden titulek, jedno obvinění — a dav se probudí. Lidé soudí rychle, bez rozmyslu, bez snahy pochopit. Možná právě proto je příběh kříže tak nepříjemný. Protože v něm poznáváme sami sebe.

Ale příběh Velikonoc nekončí na kříži. Po hlučném dni ukřižování přichází ticho.

Velký pátek nebyl jen dnem smrti. Byl dnem prázdnoty. Dnem, kdy se svět zdál zlomený. Učedníci, kteří ještě včera věřili v budoucnost, se rozutekli. Strach byl silnější než odvaha. Naděje se rozpadla jako dům z písku. A přišla noc. Temnota. Ticho soboty je možná nejméně pochopenou částí tohoto příběhu. Není v něm dramatický křik ani zázrak. Je v něm jen čekání bez doufání. Nejistota. Pocit, že všechno skončilo. Ticho naprostého konce.

Kolik takových sobot prožívá člověk i dnes? Dny, kdy se zdá, že všechno ztratilo smysl. Kdy se zdá, že práce, vztahy nebo sny se rozpadly. Kdy člověk stojí před zavřenými dveřmi a neví, co bude dál.

Avšak člověk, který se umí ztišit a naslouchat, vnímá kdesi v hloubce sobotní beznaděje tiché chvění.

A právě do tohoto ticha přichází druhá část příběhu — prázdný hrob.

Prázdný hrob je možná ještě znepokojivější než kříž. Protože kříž znamená konec. Ale prázdný hrob znamená otázky. Co když smrt není poslední slovo? Co když utrpení není poslední kapitola? Co když naděje není jen iluze pro slabé, ale skutečnost, která přesahuje naše chápání?

Zmrtvýchvstání není jen náboženský pojem. Je to myšlenka, která přesahuje víru i teologii. Je to obraz toho, že po pádu může přijít vzestup. Po selhání může přijít nový začátek. Po temnotě světlo.

A možná právě proto je tento příběh tak dráždivý. Nabourává naši jistotu, že všechno má být snadné, rychlé a pohodlné. Připomíná, že cesta ke světlu vede často skrze bolest.

Kříž totiž není jen historická událost. Je symbolem zápasu, který se odehrává v každém člověku. Je to zápas mezi pravdou a pohodlím. Mezi odvahou a strachem. Mezi lhostejností a odpovědností.

Kolikrát člověk ví, co je správné — a přesto mlčí? Kolikrát vidí nespravedlnost — a raději odvrátí pohled? Kolikrát se bojí postavit proti davu?

Kříž připomíná, že pravda může bolet. Ale zároveň ukazuje, že pravda má sílu přežít i to nejhorší.

Pak tedy po sobotním tichu přišlo nové ráno. Ráno, které podle starých příběhů začalo nenápadně.

Smutkem a truchlením. Pak otevřeným hrobem a prázdným místem tam, kde měla být smrt.

To je obraz, který provokuje lidskou mysl už dvě tisíciletí. Protože člověk je zvyklý na jistoty. Na zákony přírody. Na to, že smrt znamená konec. A prázdný hrob tuto jistotu narušuje.

Velikonoce proto nejsou jen vzpomínkou na dávný příběh. Jsou výzvou. Výzvou podívat se na vlastní život a položit si nepříjemné otázky: Kde v našem životě stojí kříž? Co v nás je třeba „ukřížovat“ — pýchu, lhostejnost, nenávisť? Jaké staré křivdy v sobě stále nosíme? Jaké pravdy se bojíme vyslovit? A co v nás čeká na své zmrtvýchvstání — odvaha, pravda, dobro? Jaké sny jsme už pohřbili — a možná předčasně? Jakou naději jsme opustili, protože se zdála příliš vzdálená?

Možná proto tento příběh přežil dvě tisíciletí. Ne proto, že by byl pohodlný. Ale proto, že je pravdivý — bolestně pravdivý. Ukazuje člověka takového, jaký je — slabého, bojácného, někdy krutého. Ale zároveň ukazuje člověka takového, jaký může být — statečného, věrného a schopného začít znovu. A ukazuje i nad člověka, na něco či někoho, kdo ho nekonečně přesahuje a kdo ho nikdy neopouští.

A pravda, i když bolí, má jednu zvláštní vlastnost: dokáže člověka proměnit.

Proto Velikonoce nejsou jen svátkem minulosti. Jsou připomínkou, že i v dnešním světě — plném spěchu, hluku a povrchních soudů — existuje možnost nového začátku. A že i tam, kde se zdá být všechno ztraceno, mohou jednou zaznít tichá, ale silná slova: Život pokračuje. Jak s ním naložíš, člověče?

15. březen 1939

Ráno, kdy umlkly zvony svobody

Bylo ještě šero, když se nad Prahou začalo probouzet ráno 15. března 1939. Obloha byla těžká, plná nízko položených mraků, jako by sama tušila, že ten den nebude obyčejný.

V noci pršelo. Déšť byl smíchán se sněhovými vločkami. Na dlažbě zůstaly kaluže a studený vítr se opíral do domů. Lidé vycházeli z bytů ospalí a mlčenliví, zabalení do kabátů. Někteří spěchali do práce, jiní otevírali krámy a dílny. Všechno vypadalo jako každé jiné ráno.

A pak se ozval zvuk. Ne výstřel. Ne výkřik. Zvuk motorů. Nejprve vzdálený, neurčitý, skoro nepostřehnutelný. Ale rychle sílil. Byl těžký, monotónní a neúprosný — jako když se blíží bouře, která se nedá zastavit. Do Československa, do Prahy vjížděla německá vojska.

„Pamatuji si, jak jsem stál u okna...“

„Bylo mi tehdy třináct let,“ vzpomínal později jeden z pamětníků. „Stál jsem u okna a díval se dolů na ulici. Maminka mě zavolala: ‚Pojď se podívat... něco se děje.‘“

„Viděl jsem první vojáky. Projížděli pomalu, v řadách. Měli přílby a dlouhé kabáty. Na autech byly kříže. Nikdo nekřičel. Nikdo nestřílel. Bylo hlučné ticho — takové zvláštní, nepříjemné ticho.“

„Lidé stáli na chodnících. Někteří jen zírali. Jiní

plakali. Pamatuji si jednu starší paní — držela v ruce kapesník a třásla se. Vedle ní stál muž, který se díval do země, jako by se bál zvednout oči. Ale našli se i takoví, kteří vojákům mávali.“

„Nechápal jsem tehdy všechno. Ale cítil jsem, že se děje něco strašného. Něco, co už nepůjde vrátit zpátky.“

Den, kdy se země změnila bez jediného výstřelu

Na rozdíl od jiných válek nepřišla okupace s bitvou. Nebyly slyšet výbuchy ani střelba. Bylo to pomalé, ale neodvratné a chladné obsazení země.

Německé kolony projížděly městy a vesnicemi. Tanky se valily po silnicích, nákladní auta byla plná vojáků. Na mnoha domech se brzy objevily hákové kříže.

A lidé stáli a dívali se. Nemohli nic udělat.

Československo už bylo předtím oslabené. Po Mnichovské dohodě v roce 1938 muselo odevzdat pohraniční území. Republika byla zraněná — a 15. březen byl posledním úderem. Téhož dne dorazil prezident Emil Hácha do Berlína. Pod tlakem podepsal souhlas s obsazením země. Bylo to chvíle plné strachu, vyčerpání a beznaděje. Republika byla pryč.

Pražský hrad pod cizí vlajkou

Krátce poté byla na Pražském hradě vyhlášena nová skutečnost — Protektorát Čechy a Morava.

Německé vlajky vlály na budovách. Vojáci stáli na náměstích. V ulicích se objevily nápisy v němčině. To, co bylo ještě včera svobodnou zemí, se během jediného dne změnilo v okupované území. Pro mnohé lidi to byl okamžik, který si zapamatovali na celý život.

Jedna pamětnice později uvedla: „Ten den jsem poprvé viděla svého otce plakat.“

První dny strachu

Okupace nebyla jen politickou změnou. Znamenala proměnu každodenního života. Začaly zákazy. Příkazy. Kontroly.

Noviny už nesměly psát svobodně. Lidé museli dodržovat nové zákony. Někteří byli zatýkáni hned v prvních dnech — učitelé, novináři, vojáci, vlastenci.

Postupně přicházely další změny. Zmizely české symboly. Místo nich se objevily znaky okupantů. Strach se stal každodenním společníkem. Lidé se začali bát mluvit nahlas. Bát se sousedů. Bát se i vlastních slov. Protože v okupované zemi mohl být životu nebezpečný nebezpečný i obyčejný rozhovor.

Ticho, které zůstalo v paměti

15. březen 1939 byl den, kdy se změnila atmosféra celé země. Země, která si zvykla na svobodu, se probudila do reality, kde svoboda náhle zmizela. Možná právě to ticho je tím nejděsivějším obrazem

toho dne. Ne výbuchy. Ne střelba. Ale ticho lidí, kteří stáli na chodnících a věděli, že jejich svět se právě převrátil naruby.

Proč si tento den připomínat

Možná se zdá, že je to dávná historie. Něco, co patří jen do učebnic. Jenže historie není mrtvá. Je živá v paměti národa.

Připomínat si 15. březen neznámá žít v minulosti. Znamená rozumět tomu, jak křehká může být svoboda. Jak rychle se může změnit svět, který jsme považovali za jistý. Stačil jeden den. Jedno ráno. Jeden okamžik.

A země, která byla svobodná, se ocitla pod cizí mocí. Právě proto je dobré o těchto dnech mluvit — i ve školním časopisu. Připomínat si, že svoboda není samozřejmost. Je to dar — a zároveň odpovědnost. Protože paměť není jen vzpomínka. Je to ochrana budoucnosti.

Uč se, člověče, ať máš dostatečný rozhled, ať nepodlehneš chytře udělané propagandě. Pečlivě zvažuj, člověče, na čí straně stojíš a jaké zájmy podporuješ. Přemýšlej a domýšlej v širších souvislostech, člověče, zda není některá nabídka jasného a nezpochybnitelného dobra, jen zástěrkou pro příchod nejděsivějšího zla a neprostopupné temnoty.

Československo ztratilo během druhé světové války přibližně 350 000 až 373 000 obyvatel. Ti, kteří válku zažili, často poté opakovali: „Ať se děje cokoli, všechno se dá zvládnout. Jen proboha nedopusťme, aby znovu začala válka.“

Začalo to nabídkou, skončilo to výhrou

Naše škola je od roku 2012 zapojena v programu Ekoškola. V loňském roce znovu získala mezinárodní titul Ekoškola a ocenění Zelené vlajky. Koordinátorem všech Ekoškol v České republice je sdružení Tereza, které nám také poslalo nabídku s projektem **Objevitelé udržitelné budoucnosti**. Sdružení Tereza je také metodickým garantem projektu Objevitelé udržitelné budoucnosti. Sponzorem je společnost Epet. Projekt Objevitelé udržitelné budoucnosti je celorepubliková výzva pro žáky 1. stupně základních škol, ve které se děti stávají autory skutečných zlepšení ve svém školním prostředí. Společně se pusťte do hledání nápadů, jak šetřit

energii, zacházet s vodou, omezit odpady nebo jinak pečovat o místo, kde tráví svůj čas a dokážou, že velké věci se rodí z malých činů, které začínají právě tady a právě teď.

Paní učitelka Příkrylová, vedoucí Ekotýmu, poslala emailem zajímavou nabídku zapojit se do soutěže. Jelikož už v jednom projektu byla zapojená, zkoušela najít někoho, kdo by se zapojil. Neváhala jsem, hned jsem jí odepsala, že to se svou třídou 3. A beru, a že se zapojíme.

Představila jsem projekt dětem, řekla jsem jim, že se jedná o ekologická témata: energie, voda, odpady, ať si vyberou, do kterého bychom šli, a co je k daným tématům napadá. Návrh byl hned jasný. Vyhrála VODA. Zrovna jsme probírali v prvouce, že voda je důležitá a že bez vody se nedá žít a je nutno s ní šetřit.

Peněžní odměna pro školu 50 000 Kč od společnosti Epet + 10 000 Kč na zážitkový výlet pro třídu byly také velkou motivací. Ale samozřejmě snaha a zapojení všech dětí udělat něco užitečného pro školu.

Vymysleli jsme název projektu: **Každá kapka se počítá**, natočili video, nakoupili si trička, na které jsme si fixem na textil napsali: Šetři vodou!, dokreslili kapku a vymysleli název: Vodotým.

Pak už to šlo ráz na ráz.

Naším cílem bylo získat pro školu na vodovodní baterie PERLÁTORY, díky kterým by škola vodu ušetřila. Děti běhaly, pátraly, zapisovaly, plánovaly

a tvořily. Zapisovaly různé závady ve škole, počty kohoutků, počty perlátorů, zda je máme či nemáme, vyhledaly si, kolik stojí, zjistily, kde ve škole máme vodoměry, atd. Velice je to bavilo a pro mě bylo krásné pozorovat jejich spolupráci, odhodlanost a zapálení do projektu.

Měli jsme k dispozici projektový deník, kterého jsme se drželi. Důležitá byla pravidla a kritéria projektu, co všechno musí obsahovat a na co nesmíme zapomenout.

Pak už jsme hotový projekt odeslali a čekali na odpověď. Zhruba do týdne přišel email, že jsme postoupili mezi deset nejlepších. To už pro nás byl úspěch.

Následovalo hlasování veřejnosti. Rozesílali jsme odkazy na hlasování, prosili naše rodiny, známé, kolegy, prostě všechny, aby hlasovali a tím podpořili náš projekt. Hlasování trvalo týden. Po týdnu jsme čekali na email, jak dopadneme. Jakmile zpráva dorazila, bylo v ní napsáno, postoupili jste mezi pět nejlepších. Žáci byli nadšení.

Ale když jsem hledala naše video na stránkách společnosti EPET, zjistila jsem, že MY jsme s naším projektem zvítězili a umístili se na 1. místě.

To pro mě bylo velké překvapení. Ale také důkaz, že když se spojí síly, dají dohromady hlavy a trochu tvrdé práce, přináší to výsledky a otevírají

se cesty k udržitelné budoucnosti.

Stali jsme se **OBJEVITELI UDRŽITELNÉ BUDOUCNOSTI PRO ROK 2026.**

Všem tímto ještě jednou děkuji.

Mgr. Monika Jedelská, třídní učitelka 3. A.

Lyžařský kurz 2. stupně, Dolní Morava 2026

Skvělé lyžařské a snowboardové výkony, výborný kolektiv a krásné počasí, takový byl lyžařský kurz 7. a 8. tříd na Dolní Moravě.

Základní škola Šumpek,
Vrchlického 22

SPORT ART CAMP

s prvky angličtiny

8 - 11 LET

Spojíme energii, fantazii
a nové zážitky do jednoho
nezapomenutelného týdne.

2700 Kč

Týden plný pohybu, tvoření
a zábavy.

6. – 10. 7. 2026 | 8:00 - 15:30
BUDOVA ZŠ VRCHLICKÉHO 22

- OBĚDY ZAJIŠTĚNY
- ZKUŠENÉ VEDENÍ
- PŘÁTELSKÁ ATMOSFÉRA
- NOVÁ KAMARÁDSTVÍ

přihlášky na:
pospisilova.michaela@5zssumperk.cz

hmyzí POHÁDKY

V pondělí 9. března přijel na naši školu spisovatel hmyzích pohádek Ing. Rostislav Poláček. Třetřákům povyprávěl o našich opylovatelích, o životě hmyzu a jak ho máme chránit. Představil hmyzí domeček, sršní a čmeláčí hnízdo.

Těm, co si koupili knihu, se na závěr podepsal. Děti obdržely malý dárek na památku. Všichni byli naprosto spokojení a nadšení. Namalovali mu obrázky, které si s úsměvem odvezl.

Biologická olympiáda 2025/2026

I letos u nás proběhla Biologická olympiáda - náročná soutěž, které se mohli zúčastnit žáci 2. stupně. Své znalosti využili v 1. kole v testu teoretických znalostí a při poznávání organismů. Postupující žáci si ve 2. kole vyzkoušeli laboratorní práci.

Ve školním kole se umístili tito žáci a žákyně:

Kategorie D:

místo Maksym Hrabar (6.B).

místo Matyáš Rycko (6.A)

místo Nela Piatkevičová (6.A)

Kategorie C

místo Kristýna Pokorná (8.B)

místo Martin Jahn (8.B)

místo Eliška Bortlová (8.B)

Do okresních kol postupuje Maksym Hrabar, Matyáš Rycko a Kristýna Pokorná. Gratulujeme!

Žáci učí žáky

Dne 27. března 2026 k nám do třídy přišly dvě žákyně z deváté třídy, které nás učily u příležitosti narození Jana Amose Komenského. Na naší škole je zvykem, že v tento den učí devátáci mladší ročníky.

Nás učily devátáčky Vaneska a Natálka. Měli jsme dvě hodiny, matematiku a český jazyk. Výuka byla zábavná, hráli jsme různé hry, a kdo vyhrál, dostal malou odměnu.

Učení mě velmi bavilo a doufám, že je zase někdy uvidíme.

Napsal Jakub Meloun, 5. C

Dne 27. března 2026 k nám do třídy 5. C přišly dvě žákyně z deváté třídy, které se jmenovaly Vanesa a Natálie. Navštívily nás u příležitosti výročí narození Jana Amose Komenského.

V hodině českého jazyka jsme pracovali s kartičkami „ano“ a „ne“, které nám rozdaly, a společně jsme plnili pravopisná cvičení v pracovním sešitě.

V matematice jsme si spolu vypočítali několik příkladů. Někteří žáci dostali za správné odpovědi bonbón a na závěr jsme sladkou odměnu dostali všichni.

Napsal: Matouš Rajnošek, 5. C

Moravský zvoneček – okresní kolo

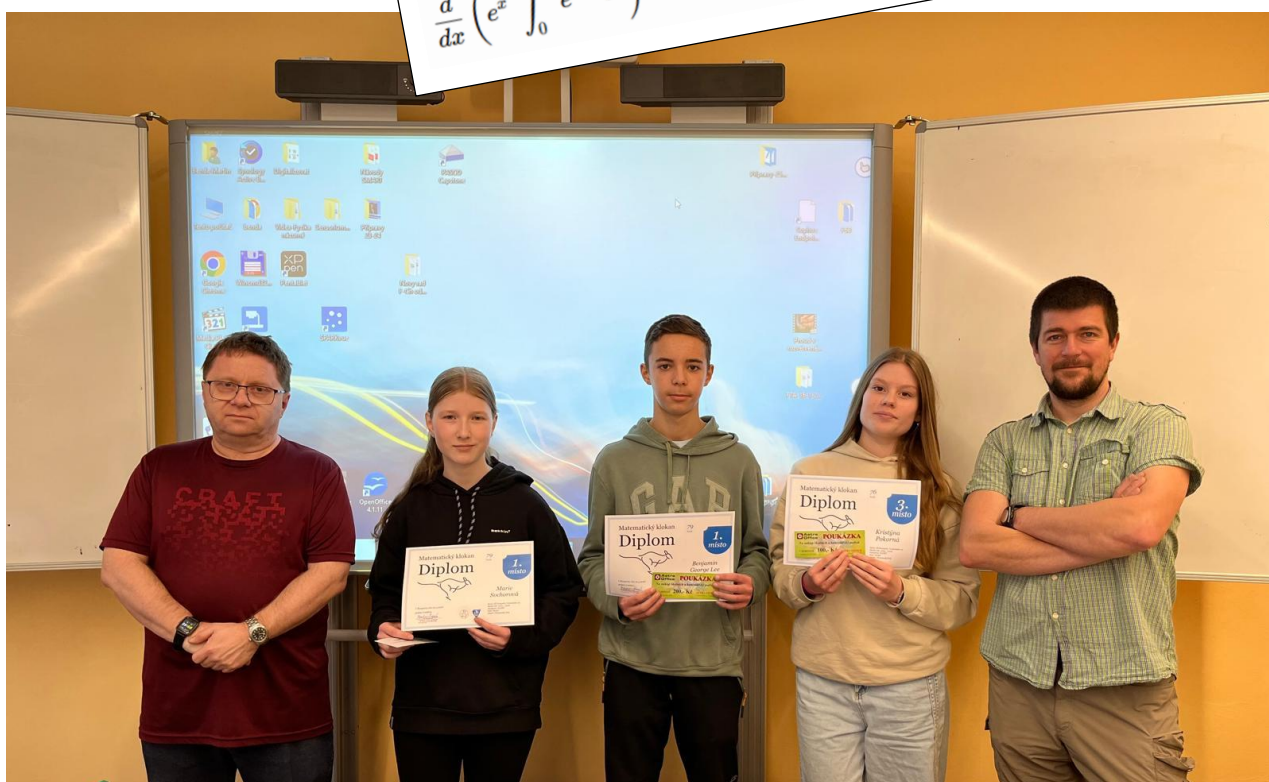
Matematický klokan

$$\int_0^{2\pi} \frac{d\theta}{a + b \cos \theta} = \frac{2\pi}{\sqrt{a^2 - b^2}}, \quad |a| > |b|$$

$$\frac{d}{dx} \left(e^{x^2} \int_0^x e^{-t^2} dt \right) = 2xe^{x^2} \int_0^x e^{-t^2} dt + 1$$

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} x^k y^{n-k} = (x + y)^n$$

Školní raketa z Pětky míří na Měsíc

Žáci naší školy vyvinuli kosmickou loď a chystají matematickou výzvu pro celý svět

V Šumperku, 1. 4. 2026

Je to zpráva, která by ještě před několika měsíci zněla jako nepovedený vtíp. A přece dnes stojíme před skutečností, která může naši školu navždy zapsat do dějin vědy a kosmonautiky.

V prostorách školních dílen, v kabinetu fyziky a v učebnách matematiky totiž v uplynulých týdnech probíhal projekt, o kterém vědělo jen několik zasvěcených učitelů a vybraných žáků. Projekt nesl nenápadné označení „Mise K-0/∞“, ale jeho skutečný obsah byl všechno, jen ne nenápadný.

Žáci zde podle dostupných informací navrhli a postupně sestavili funkční model kosmické rakety, určené k historicky první školní misi na Měsíc.

Jak vznikla školní raketa

Podle informací z kabinetu fyziky začal celý projekt nevinně. V hodinách matematiky se skupina nadaných žáků zabývala složitějšími

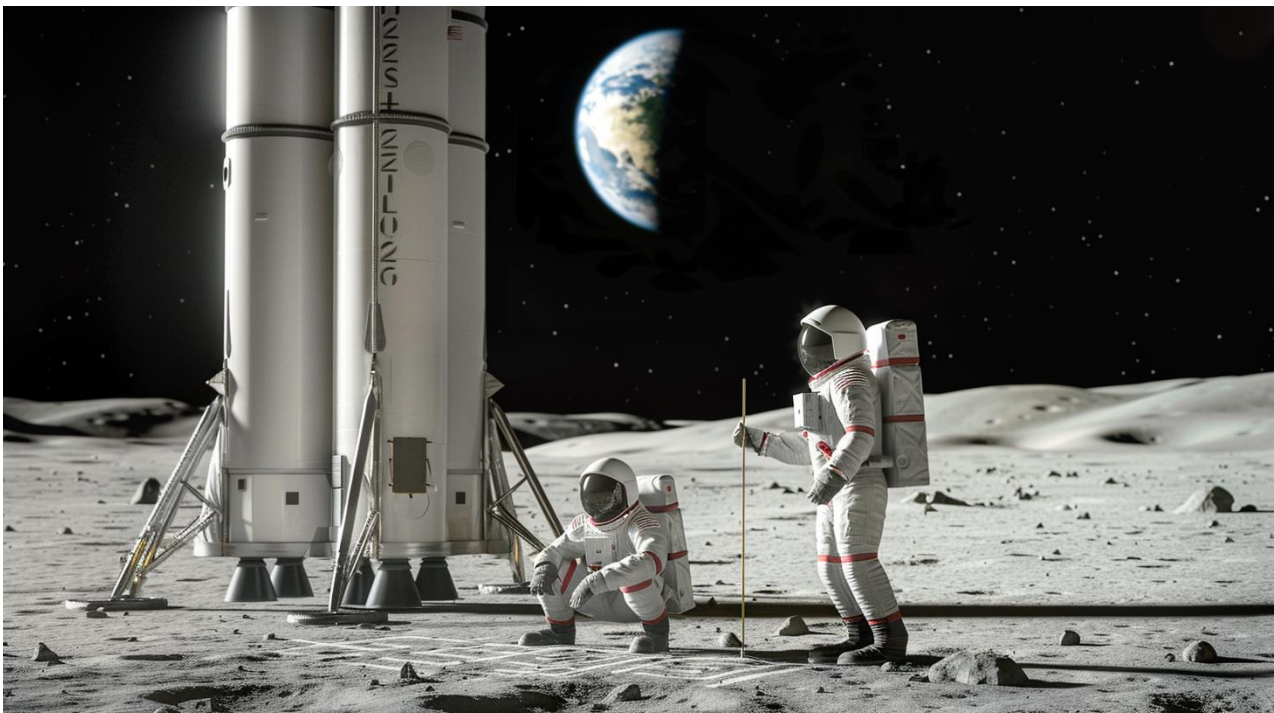
rovnicemi a geometrickými konstrukcemi. Jedna z nich — mimořádně komplikovaná matematická rovnice — vzbudila takový zájem, že se stala základem celého projektu.

„Nejdřív jsme chtěli jen vytvořit rovnici, kterou by bylo obtížné vyřešit,“ uvedl jeden z nadšených žáků. „Pak ale padl návrh, že by bylo zajímavé umístit ji někam, kde ji nikdo nepřehlédne.“

A právě tehdy prý zazněla věta, která změnila směr celého projektu: „Co kdybychom ji napsali do prachu na Měsíci? Aby byla viditelná na Zemi!“

Od té chvíle se do práce zapojily i další výukové předměty.

V matematice vznikl konečný návrh rovnice. Ve fyzice se řešily otázky pohybu, tahu a gravitace. V pracovních činnostech začala stavba rakety. Podle očitých svědků vznikla v dílnách konstrukce, která se postupně začala podobat skutečné raketě. Nejprve šlo o model z lehkých materiálů, později však přibyly části připomínající skutečné kosmické technologie, z nichž mnohé jsou natolik inovativní, že překonávají postupy

samotné NASA i Elona Muska – alespoň podle tvrzení jejich tvůrců.

Posádka, která vstoupí do dějin

Každá mise potřebuje svou posádku. A ani tato není výjimkou. Do historického letu byli vybráni dva žáci — autoři samotné složité rovnice: Eliška a Matyáš. Elišku žáci nejčastěji oslovují přezdívkou Kladná Nula a Matyáš je znám jako Ležatá Osmička. Oba podle vyjádření spolužáků vykazují mimořádný vztah k matematice a neobvyklou schopnost přemýšlet v několika krocích dopředu.

„Eliška je známá tím, že dokáže počítat z paměti rychleji, než jiní stihnou vytáhnout kalkulačku,“ uvedl jeden z jejich spolužáků.

O Matyášovi se zase traduje, že jednou při řešení domácího úkolu objevil chybu v zadání — a místo aby ji opravil, vytvořil novou učebnici s příklady, které ani v matematickém ústavu nedokázali vyřešit.

Podle dostupných informací se oba nyní připravují na misi nejen matematicky, ale i fyzicky — například nácvikem pohybu ve stavu beztláče, který probíhá údajně pomocí školní trampolíny, žíněnky a velmi odhodlaných skoků.

Tajemná rovnice, která bude vyryta na Měsíci

Hlavním cílem mise není pouze dosažení Měsíce. Skutečným cílem je vytvořit v měsíčním prachu

složitou matematickou rovnici, která bude viditelná ze Země. Tato rovnice má být výzvou pro všechny školy na světě. Přesné znění rovnice zatím zůstává přísně utajeno. Spekuluje se, že její řešení může být natolik složité, že se jím budou zabývat generace žáků ještě dlouho po návratu posádky.

Dle některých nepotvrzených svědectví krouží kolem školy tajní agenti světových mocností v různých převlecích.

Start se blíží

Podle informací z dílen je raketa již téměř dokončena. Poslední testy údajně úspěšně probíhají v přísně utajeném režimu.

Někteří svědci tvrdí, že ve školní tělocvičně bylo nedávno slyšet podivné dunění a že z prostoru za dílnami stoupal podezřele hustý oblak páry.

Vedení školy zatím odmítlo tyto informace oficiálně komentovat.

Jedno je však jisté: pokud se mise podaří, může se naše škola stát první vzdělávací institucí na světě, která vyslala vlastní posádku na Měsíc — a zároveň první, která tam zanechá matematickou stopu.

A pokud se vám to zdá neuvěřitelné...

...pak jste pravděpodobně správně pochopili datum tohoto článku.

Jak jednou budu vychovávat své děti

Žákovské texty ještě z minulého roku

Výchova mých dětí

Kateřina Vepřková, 9. A

Samozřejmě že je budu vychovávat s láskou a respektem budu se jim věnovat ve volném čase. Budu jim vařit dokud se to nenaučí sami, budu jim pomáhat s úkoly, které dostanou ve škole. Nebudou bordeláři, nebudu jim rozkazovat, že mi mají něco podat, nebo aby mi něco uvařili, jako to má máma říkala mně.

Ale nebudou v mé blízkosti říkat vulgární výrazy, nebudou po mně křičet a neresppektovat mě. Budu je učit anglicky a i češtinu, i čínštinu. Vždy budou chodit spát po večerníčku, jak nám neustále klade na srdce pan učitel Bližňák.

Nezáleží, na jaký obor na střední půjdou, ale hlavní a lepší bude, že budou mít i maturitu, chci, aby měli to nejlepší. Rozmazlovat je nebudu. A pokud zjistím, že budou užívat návykové látky, zakážu jim vše (mobil, počítač, tablet, wifi) a půjdou k mé mámě neboli k jejich bábi na převýchovu.

A pokud ani to nepomůže, tak je pošlu na převýchovu k Amálce. Nebudou mi lhát a budou říkat pravdu, nebudou rvát přes celý dům, když budou hrát na počítači, budou po sobě uklízet a udržovat pořádek a když budou mít své vlastní domácí mazlíčky, tak se o mazlíčky budou starat.

Pohádka o tatínkovi Danečkovi a jeho synovi Brianovi

Daniel Jersák, 9. A

Byl jednou jeden tatínek jménem Daneček. Byl to starostlivý a láskyplný taťka, který vždycky chtěl pro svého synka Brianka jen to nejlepší. Daneček byl vždy nablízku, připravený synkovi pomoci a naučit ho, co je v životě opravdu důležité.

Když bylo Briankovi deset let, se začalo dít něco, co Danečka trochu znepokojilo. Briankovi kamarádi ze školy začali mluvit o věci, která mohla syna ohrozit. Bylo to kouření, které už někteří starší kluci začali zkoušet. Tatínek Daneček se toho obával. „Co když Brianek začne kouřit?“ říkal si. A tak se rozhodl, že musí se svým synkem o této vážné věci promluvit.

Odpoledne, když seděli na verandě a dívali se, jak slunce zapadá za horami, Daneček řekl Briankovi: „Chci si s tebou o něčem promluvit. Vím, že teď v tvém věku se dějí různé věci, které tě zajímají. A také vím, že někteří kluci z tvé školy začínají kouřit. Ale chci, abys věděl, že kouření není nic, co bys měl zkoušet. Víš, co všechno může cigareta udělat tvému tělu? Může poškodit tvoje plíce, tvoje srdce... a časem bys mohl mít problémy i s běžným dýcháním.“

Brianek se zamyslel a trochu zčervenal. „Ale táto, kamarádi to dělají. A říkají, že to je to dobrý.“

Daneček se usmál a pohládl ho po hlavě. „Já vím, že někteří lidé to tak vidí, ale to neznamená, že je to pravda. Když kouříš, poškodíš si své zdraví, a to je něco, co nikdy nejde vrátit. A víš, co je na tom nejhorší? Že se staneš závislý. Budeš si muset pořád kupovat cigarety, a to tě může stát hodně peněz. A když už začneš, je těžké se toho zbavit. Proto ti radím, abys tomu odolal. Chci, aby ses cítil dobře, běhal na hřišti, hrál fotbal a měl energii na vše, co máš rád.“

Brian přikývl a díval se na svého tátu. „Ale co když někdy budu chtít zkusit něco nového?“

„Pokud chceš zkoušet nové věci, je spousta lepších možností. Můžeš se učit nový sport, malovat, hrát

na hudební nástroj... Ale kouření není to, co by tě mělo zajímat. Tvoje tělo je tvoje nejcennější věc co máš. A měl bys chtít, aby bylo silné a zdravé.“

A tak, i když Brian nebyl úplně nadšený, že mu táta ukázal všechny negativní důsledky kouření, souhlasil. Znal svého tátu dobře a věděl, že vždycky mluví pravdu.

Výchova mého budoucího dítěte

Matěj Grud, 9. A

Můj syn Benjamin se narodí do světa, kde chci, aby měl svobodu volby a možnost růst podle svých vlastních představ. Nechci, aby cítil tlak na to, že musí být nejlepší ve škole. Místo toho chci, aby se učil, jak zvládat své úkoly a dosahovat dobrých výsledků. Za každou dobrou známku dostane peníze, ale chci, aby si uvědomil, že odměna musí být zasloužená a že za ní musí někdy i něco udělat. Nikdy mu nebudu nutit žádný sport ani aktivitu, kterou by nechtěl dělat. Podpořím ho v jakémkoli směru, který si vybere, ať už to bude umění, věda nebo cokoli jiného. Chci, aby měl možnost prozkoumat své zájmy a být sám sebou, bez tlaku na výkon.

Ne budu tolerovat kouření ani užívání omamných látek. Budu ho učit, jak se vyhnout nebezpečným věcem, které by mohly ohrozit jeho budoucnost. Vždy budu stát při něm, pokud bude potřebovat pomoc nebo podporu.

Benjamina budu vést, aby pomáhal v domácnosti, protože chci, aby se naučil odpovědnosti a účtě k práci.

A když si bude přát jet na dovolenou nebo na koncert nebo kamkoliv, pokusím se ho vzít, kam bude chtít.

Až bude starší, povedu ho k finanční gramotnosti, aby věděl, jak správně zacházet s penězi. Chci, aby si vždy vybíral svou cestu a byl připraven na to, co mu život přinese v dobrém i ve zlém.

Jak vychovám své děti

Eduard Žvátora, 9. A

Bylo krásné sobotní ráno, když jsem přišel do pokoje své dcery Klárky. „Ahoj, Klárko,“ řekl jsem, „dneska tě chci naučit, jak pomáhat kolem domu a za to dostaneš kapesné. Co říkáš?“

Klárka se protáhla a zůstala chvíli v tichu. „Kapesné?“ zeptala se. „Co budu muset dělat?“

„Není to nic těžkého,“ vysvětlil jsem. „Dneska začneš s několika jednoduchými úkoly: složíš prádlo, vyneseš koš, utřeš prach a vyluxuješ chodbu. A za to dostaneš kapesné.“

Klárka přikývla a pustila se do práce. Nejprve byla trochu pomalejší, ale když jsem ji pochválil: „Skvěle jsi složila to prádlo!“, více se soustředila. Jakmile měla hotovo, dostala peníze.

„Tady máš, Klárko. Skvělá práce,“ řekl jsem. „Díky tobě máme doma pořádek. A teď máš kapesné, které si můžeš užít.“

Klárka si peníze prohlédla a usmála se. „Díky, tati! Koupím si knížku, kterou chci.“

„Vidíš?“ řekl jsem. „Pomohla jsi doma a získala něco, co sis přála. Takto to funguje – práce má svou hodnotu.“

Takhle jsme to začali – s jednoduchými úkoly, které ji nejen učily zodpovědnosti, ale i tomu, jak si vydělat peníze a ocenit hodnotu práce.

Jak budu vychovávat svoje děti, aneb co nebudou nikdy dělat

Anička Tranová, 9. A

Při výchově svých dětí budu dbát na to, aby vyrůstaly v prostředí, které je podporuje v jejich rozvoji a správných hodnotách. Jednou z věcí, které nebudou nikdy dělat, je brát drogy a kouřit. Ukážu jim, jak nebezpečné a škodlivé jsou tyto látky, a naučím je, jak se postavit tlaku okolí.

Dalším zásadním pravidlem bude, že moje děti nebudou lenošit. Chci je vést k tomu, aby se snažily a pracovaly na svých cílech, protože vím,

že úspěch a spokojenost přicházejí s nasazením a vytrvalostí.

A nakonec, nebudou nerespektovat ostatní. Respekt k lidem, ať už k rodině, přátelům nebo učitelům, bude pro mě vždy klíčový. Naučím je, že slušnost, empatie a ohleduplnost jsou základy pro zdravé vztahy a úspěšný život.

Pokud jim tyto hodnoty předám, věřím, že budou schopné činit správná rozhodnutí a vést plnohodnotný život.

Příběh o výchově

David Balvín, 9. A

V budoucnu žijí David a jeho manželka Sophie v krásném domě v Austrálii. Jsou úspěšní a finančně zajištěni, což jim umožňuje poskytovat svým dětem to nejlepší. Mají dva milované potomky – syna Lio a dceru Chloe.

Každé ráno začíná rodina společnou snídaní na terase s výhledem na moře. David a Sophie vědí, že jejich bohatství jim poskytuje příležitost dělat pro děti mnoho věcí, ale zároveň je učí, že materiální věci nejsou všechno. Lio a Chloe jsou vedeni k tomu, aby si vážili každé maličkosti a pomáhali těm, kteří takové štěstí nemají.

David často bere děti za dobrodružstvím do přírody. Společně objevují krásy australské buše, učí se o fauně a flóře a o důležitosti ochrany životního prostředí. Sophie naopak děti povzbuzuje v kreativních aktivitách – malují, hrají na hudební nástroje a společně vaří.

Když se děti chovají nesprávně, David a Sophie s nimi klidně a trpělivě rozebírají jejich chování. Vysvětlují jim důsledky jejich činů, a jak je mohou napravit. V jejich domě panuje atmosféra důvěry a otevřenosti, kde každý může vyjádřit své pocity a obavy bez obav z odsouzení.

Lio a Chloe jsou také zapojováni do charitativních aktivit. Rodina pravidelně organizuje akce na podporu místní komunity, kde děti vidí, jak jejich činy mohou pozitivně ovlivnit životy ostatních. Tyto zkušenosti je učí empatii, zodpovědnosti a laskavosti.

Přes veškeré bohatství, které David a Sophie mají, vědí, že nejdůležitější je vychovat děti s dobrým srdcem a hodnotami. Díky jejich láskyplné péči rostou Lio a Chloe v silné, samostatné

a ohleduplné lidi, kteří jsou připraveni čelit světu s otevřenou náručí a myslí.

Rodinné hodnoty a společně strávený čas jsou tím největším darem, který David a Sophie svým dětem dávají.

Jak budu vychovávat svoje děti

Ondřej Klimeš, 9. A

Je mi teprve čtrnáct, takže úplně nevím, jestli jednou budu mít děti, nebo jaký život mě čeká. Ale kdybych děti měl, chtěl bych je vychovávat jinak než někteří rodiče, co znám. Nejsem si jistý, jak přesně bych to udělal, ale mám pár myšlenek, které se mi líbí.

Za prvé, nechci používat fyzické tresty. Nikdy jsem nepochopil, proč někteří dospělí považují facku nebo jiné tresty za nutné. Místo toho bych chtěl, aby moje děti chápaly, proč je něco špatné, a naučily se rozlišovat mezi dobrým a špatným díky vysvětlení a vlastním zkušenostem, ne strachu.

Mým snem by bylo vychovat děti, které budou zvědavé a budou mít radost z objevování nových věcí. Nechci, aby vnímaly školu jako povinnost nebo zátěž. Chtěl bych jim ukázat, že učení může být zábava a že poznání přináší radost. Doufal bych, že je to nadchne a budou se chtít vzdělávat nejen kvůli známkám, ale pro radost z učení.

Zároveň bych se snažil být rodičem, kterého respektují ne kvůli tomu, že bych byl přísný nebo autoritativní, ale kvůli tomu, jaký bych byl člověk. Doufám, že bych si s nimi mohl vybudovat vztah založený na důvěře a respektu, který přijde přirozeně. Taková představa mi přijde lepší než snaha o poslušnost za každou cenu.

Kromě toho bych chtěl svoje děti vést k tomu, aby chápaly, jak špatné a nebezpečné mohou být drogy, alkohol a další závislosti. Vysvětlil bych jim, jak tyto věci škodí zdraví a jak mohou člověka ovlivnit nejen fyzicky, ale i psychicky. Doufal bych, že díky tomu si vytvoří zdravý odstup a budou schopné se takovým věcem vyhnout.

František Zýbal

NADĚJE

At' život hrubým výsměchem
sny moje oděje,
ty přece mi věrnou zůstaneš,
jak fénix z bolu povstaneš,
má svatá naděje.

At' koráb mých iluzí
se do tmy poděje,
ty zlatou hvězdou budeš plát,
jak plachta vzdmutá nad ním vlát,
má svatá naděje!

At' srdce moje orosí
krvavé krůpěje,
mne tichou rukou pohladíš,
a soucitným mi hlasem díš:
Jsem tvoje naděje!